

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/107/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

14/2015. (I. 22.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2014. február 14-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2015. január 22-én megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A jogi képviselő postai terjesztette elő panaszát 2014. február 14-én, amelyben a panaszos 2014. január 27-én fogatosított előállítását kifogásolta.

I.

A panaszos jogi képviselője az alábbi indokok alapján élt panasszal, az ügyfelével szemben fogatosított intézkedéssel szemben.

A panaszos büntetlen előéletű, ellene még szabálysértési eljárás sem indult, rendezett családi hátterű, 55 éves tanár. Édesanyja, akit a panaszos napi szinten gondoz és ellát, rokkantnyugdíjas.

2014. január 27-én a panaszos édesanyjával megbeszélte, hogy elviszi őt egy ismerőséhez, majd együtt bevásárolnak. Tekintettel a budapesti parkolási problémákra és az édesanyja egészségügyi állapotára, ügyfele birtokában volt édesanyja mozgáskorlátozott igazolványa.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

A fenti napon a panaszos leparkolt a Budapest, *. szám előtt, egy mozgáskorlátozott helyre az édesanyja igazolványával. Ekkor nyomban (11 óra 15 perc körül) megjelentek rendőrök és közterület felügyelet részéről egy személy, s mivel több alkalommal is volt már parkolási problémája, (az igazolvány leesett az ajtó becsapása miatt és megbírságot stb.) a panaszos megijedt és a kihelyezett igazolványt a személygépkocsi ajtó oldalsó tárolójába helyezte.

A panaszost ekkor igazoltatták, kérdezték, hogy hol a személy, akié a kártya, mely kérdésre válaszolva a panaszos elmondta, hogy éppen a kártya használatára jogosult édesanyjához készül a fenti célból. Ekkor felhívták az édesanyját, aki elmondta, hogy rosszul érzi magát, ezért mégsem megy le. Ekkor a helyzetet tisztázandó, a rendőrségi szolgálati gépjárművel a panaszost az édesanyja címére vitték (Budapest*), ahol a közterület-felügyelőnek az idős, szemmel láthatóan mozgáskorlátozott asszony a ház elé lejött, és az asszony a fentieket megerősítette.

Ezt követően a panaszost a rendőrség előállította a Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) *. kerületi Rendőrkapitányságára (a továbbiakban együtt: illetékes rendőrkapitányság) azzal a közléssel, hogy „Magát most bevisszük, mert ezt most tisztázni kell!” A szolgálati gépjárműben megengedték, hogy telefonáljon a munkahelyére, hogy aznap nem jut be, a kapitányságon már kikapcsolták a telefonját.

Dél körül, amikor a letéti tárgyakkal kapcsolatos ügyintézés zajlott, azt a tájékoztatást kapta a panaszos, hogy legfeljebb 8 órát tarthatják ott, de valószínűleg az ügymenet ennél rövidebb lesz, mert látják rajta, hogy „nem egy bűnöző alkat” és egyébként nem is motozták meg.

A panaszossal közölték, hogy „be kell, hogy zárják” és ezt követően (véltetően) az előállító helyiségben helyezték el. Az előállító a panaszos elmondása szerint nyitott ablakú jéghideg zárka volt, nem tudták az ablakot bezárni, s volt ugyan ott egy fűtőtest, de az hideg volt. A rendőrök vonatkozó kérdésre azt a választ adták, hogy „nem tudnak mit csinálni, ők is hidegben vannak” és hogy ez a „VIP zárka”. Mivel a folyosón melegebb volt, ezért a panaszos kérte a rendőröket, hogy inkább hagyják ott állni, de erre nem biztosítottak lehetőséget. A panaszos pokrócot kapott. A panaszos megítélése szerint a helyiségben mintegy 7 fok lehetett, nagyjából két óra elteltével jelezte, hogy rettenetesen fázik, s ekkor azt a választ kapta, hogy az előállítás tartama 8+4 óra.

A panaszos 14-15 óra körül jelezte, hogy értesíteni kellene a férjét, de ekkor azt közölték vele, hogy aláírta, hogy nincs kit kiértesítenie, majd mikor jelezte, hogy szemüvege, mely nélkül olvasni sem tud, aláíraskor már letétben volt, azt a választ kapta, hogy „nem kell látnia magának”. (A panaszos férjét végül két alkalommal mégis sikertelenül hívták.) A váltást követő ügyeletes tiszt végül megoldotta a család értesítését 18 óra körül, így a panaszos férje, lánya, majd édesanyja és a húga is megjelent a kapitányságon, de találkozni nem tudtak.

A panaszos 8 órán és 5 percen keresztül korlátozták személyi szabadságában, s ezt követően került sor kihallgatására.

A jogi képviselő a következő érveléssel egészítette ki a fentieket.

Rögzíteni szükséges, hogy a panaszos igazoltatás ellen panasszal nem kívánnak élni, annak foganatosítása indokolt módon és szakszerűen került sor (Rtv. 29.§ (1) bekezdés).

Ugyanakkor a panaszos előállítását sérelmezik (Rtv. 33.§), mivel a jogi képviselő megítélése szerint az szükségtelen, aránytalan (Rtv. 15.§) és indokolatlan volt. A jogi képviselő szerint elsődlegesen az állapítható meg, hogy az intézkedő rendőrök helyesen intézkedtek akkor, amikor a panaszos édesanyjával a helyzetet tisztázták, így a bűncselekmény elkövetésének gyanúja sem volt már megállapítható álláspontja szerint.

Amennyiben bűncselekmény gyanúja megállapítható is lett volna, a panaszos előállítása akkor is szükségtelen volt, mivel az Rtv. 33.§ (2) bekezdés b) pontja szerinti – nem kötelező – szabályt kellett volna alkalmazni, mivel a panaszos személyazonossága ismertté vált, részére idézés is küldhető lett volna.

Amennyiben mégis az Rtv. 33.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti előállítási ok lenne megállapítható, úgy álláspontja szerint az előállítás hossza indokolatlan volt az tovább tartott az adott helyzetben „szükséges” időnél, s egyébként tekintettel arra, hogy az meghaladta a hosszabbítás nélküli időtartamot [Rtv. 33.§ (3) bekezdés].

Álláspontja szerint a panaszos alacsony hőmérsékletű zárkában történő elhelyezése veszélyeztette egészségét, figyelemmel a szükségtelenül hosszú időtartamra is, továbbá sérült a tisztessége eljárás követelménye, amikor a panaszossal a már letétbe vett szemüvege nélkül írtak alá dokumentumokat.

A fent kifejtettek súlyosan sértették a panaszos tisztességes eljáráshoz, személyi szabadságához, és emberi méltóságához való alapvető jogát.

A panaszos a beadványhoz csatolta a bíróságok és más hatóságok előtti képviseletre szóló meghatalmazását, az előállítás időtartamáról kiállított igazolást, és a letéti tárgyak jegyzékét, amelyet a Testület az átláthatóság kedvéért a többi rendőrségi irattal együtt ismertet.

2) A jogi képviselő a Testület tájékoztató levelét megválaszolva 2014. március 4-én az alábbi panasz-kiegészítést tette.

A jogi képviselő nyilatkozott, hogy az intézkedést foganatosító rendőrkapitányságon nem terjesztettek elő panaszt, hozzájárulnak az ügy esetleges áttételéhez, amennyiben a Testület nem állapít meg súlyos jogsérelmet. Az anonimizált formában történő közzététellel kapcsolatban a panaszos hozzájárult azzal, hogy az állásfoglalásban nevének kezdőbetűi sem szerepelhetnek.

a) A jogi képviselő a csatolta a Testület előtti eljárásra vonatkozó teljes jogkörű meghatalmazását, valamint az előadott tényállást pontosította tekintetben, hogy a panaszos édesanyjának a címe a * utca, a panaszos és édesanyja a * téren találkoztak volna, valamint a panaszos hollétére a hozzátartozók hosszas és kitartó telefonos érdeklődése alapján derült fény (nem az ügyeletes tiszt közreműködése alapján).

b) A jogi képviselő csatolta a panaszos édesanyjának tanúvallomásától felvett jegyzőkönyvet, amelyet az illetékes rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályán vettek fel 2014. február 4-én, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 342.§ (1) bekezdés b) pontjába ütköző és az (1) bekezdés b) pontja szerint minősülő felhasználással elkövetett közokirat-hamisítás büntettének megalapozott gyanúja miatt a panaszos ellen folyamatban lévő eljárásban.

A tanú elmondta, hogy a rendőri intézkedést megelőző napon, azaz vasárnap a lányával megbeszélte, hogy másnap, azaz hétfőn (2014. január 27.) a lánya elmegy érte autóval a * térre az édesanyja ismerőséhez, és hazaviszi őt.

A tanú kérdésre előadta, hogy a lánya nem tudta, hogy pontosan hova kell érte menni, de úgy volt, hogy amikor odaér a környékre, felhívja őt telefonon és pontosabban egyeztetnek. További kérdésre a tanú elmondta, hogy gyalog ment volna az ismerőshöz, mivel az otthonától az nincs messze. Elmondta, hogy eléggé rossz a lába, nehezen sétál, de ettől függetlenül azt a távot meg tudta volna tenni. Kérdésre elmondta, hogy a lányával nem beszélte meg, hogy hányra menjen érte.

A fenti napon a tanú nem éreztem jól magát, ezért a * utcai lakásában otthon maradt, de erről nem szólt a lányának, aki ezért elindult érte a * tér felé. Kérdésre a tanú elmondta, hogy a lánya azért indult el érte csak úgy, mert úgy volt, hogy ha a tanú a * téren még nem végezne, akkor a lánya is odamegy, ahova ő, és onnan mentek volna együtt haza.

A tanú a feltett kérdésekre akként nyilatkozott, hogy a parkolási kártya véletlenül maradt a lányánál az előző napi ebédet követően, mivel a parkolási kártya mindig nála van, és mindig csak szállításkor szoktam azt odaadni a lányának – mivel előfordul, hogy a másik lánya szállítja őt.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőri szervtől, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) Az illetékes rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Körzeti Megbízotti Alosztályán az intézkedés napján kelt, elfogás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszost a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdés alapján igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján – mint személyi szabadságában korlátozott személyt– átvizsgálták, és az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján – mint szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt – elfogták.

Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

Az intézkedés alapjául szolgáló eseményt a jelentés a következőként rögzíti.

Az intézkedés napján a jelentést író rendőr a térfigyelő szolgálata teljesítése során 11 óra 15 perckor arra lett figyelmes a * szám előtt, hogy a mozgáskorlátozott személyek részére fenntartott parkolóhelyen leparkolt az *-ú Citroen típusú személygépkocsi, melynek az első szélvédője mögé éppen akkor rakta ki annak vezetője a mozgáskorlátozottak részére szóló parkolási igazolványát.

A fentieket látva a rendőr visszafordult, hogy leellenőrizze a kártya jogos használatát. Amire a rendőr odaért a gépkocsihoz, akkor éppen távolodott el tőle annak vezetője, de amint észlelte őket, gyorsan visszament a gépkocsihoz és a kitett mozgássérült igazolványt a bal

oldali ajtó zsebébe tette. A személyt ekkor igazolásra szólították fel és kérte, hogy adja át a mozgássérült kártyát. Ezt követően a személy a saját nevére kiállított vezetői engedéllyel igazolta magát, mely során személyazonossága megállapítást nyert, valamint átadta a rendőrnek az édesanyja (* Budapest *. alatti lakos) nevére kiállott * sorszámú mozgáskorlátozott parkolási igazolványt.

A feltett kérdésre a panaszos elmondta, hogy azért használta a kártyát, mivel nehezen közlekedő édesanyjáért érkezett, aki a * téren tartózkodik egy ismerősénél. A rendőr ekkor megkérdezte a panaszost, hogy ha édesanyja a * téren van, akkor miért parkolt le a helyszíntől több száz méterre, amire nem tudott érdemleges választ adni. A rendőr kérdésére a panaszos azt sem tudta megmondani, hogy édesanyja pontosan melyik házban tartózkodik a * téren, bár többször beszéltek telefonon. Ezt követően megkérte a panaszost, hogy hívja fel az édesanyját és közölje ő pontosan, hogy jelen pillanatban hol tartózkodik. A panaszos felhívta és elmondta, hogy édesanyja a Budapest, *. sz. alatti lakásban tartózkodik. Ezt követően a rendőr elment a panaszos édesanyjának lakására, aki kérdésre elmondta, hogy a mai napon ki sem mozdult a házból, egyébként is csak segítséggel tud közlekedni.

Fentiek miatt a panaszost a helyszínen elfogták és előállították az illetékes rendőrkapitányságra, ahol az ügyeletes tisztnek (M. R. r. hdgy) sérülés- és panaszmentesen átadták.

A panaszos, valamint az * forgalmi rendszámú személygépkocsi, továbbá a mozgáskorlátozott igazolvány a körözési nyilvántartásban nem szerepelt. A jelentés végén a megjegyzésként szerepel, hogy a Baross u. 109. előtti közterületen nem fizetős a parkoló övezet.

A jelentés szerint a védelemhez való jog gyakorlására vonatkozó szóbeli közlés a 23/2003.(VI.24.) BM-IM együttes rendelet 4.§ (4) bekezdése alapján 11 óra 15 perckor megtörtént és az előállítás okáról a tájékoztató, valamint az előállítás időtartamáról az igazolás kiadásra került.

2) Az illetékes rendőrkapitányságon közokirat-hamisítás büntettének megalapozott gyanúja miatt folyamatban lévő eljárásban a panaszost gyanúsítottként 2014. január 27 –én 19 óra 51 perckor hallgatták ki.

A gyanúsított vallomásaiban elmondta, hogy aznap leparkolt járművével a * szám előtt található mozgáskorlátozott parkoló helyre. Elmondása szerint azért parkolt le ott, mert az édesanyjával a tegnapi napon megbeszélték, hogy elmegy * téren az egyik ismerőséhez, ahol majd felveszi, és azt követően elmennek vásárolni.

A panaszos hozzátette, hogy nem tudta az édesanyja pontosan a * téren hol tartózkodik, ezért a megállást követően telefonon fel akarta hívni, illetve elmenni érte gyalog, ha az autó közelében tartózkodik. Éppen amikor kiszállt a járművéből és az édesanyját akarta hívni, akkor mentek oda hozzá a rendőrök, elkérték az igazolványt, majd előállították, mert az édesanyja nem volt a helyszínen.

A panaszos állítása szerint nem használta jogosulatlanul az igazolványt, az édesanyjáért akart menni. Azzal a későbbiek során szembesült, amikor a rendőr kérésére felhívta az édesanyját, hogy édesanyja mégsem ment el az ismerőséhez a Kálvária térre, de erről őt nem tájékoztatta. A panaszos még elmondja, hogy soha nem élt vissza az édesanyja mozgáskorlátozott

igazolványával és azt is, hogy a környéken probléma a parkolás, azért állt meg a *. szám előtt, mert a * téren általában nincs parkolóhely.

A kérdésre, hogy amikor meglátta a helyszínre érkező rendőrszolgát, miért helyezte az igazolványt a szélvédő mögül az ajtó oldalsó tárolójába azt válaszolta, hogy már több alkalommal volt baja a parkolás miatt, volt úgy, hogy leesett az igazolvány, amikor becsapták az ajtót, ezért pánikba esett, amikor meglátta a rendőrt.

A panaszos állítása szerint nem követett el büncselekményt, 35 éve a * kerületben dolgozik, nem volt szabálysértése, közlekedési kihágása, sem más jogsértő cselekménye, ami miatt a rendőrséggel vagy más hatósággal kapcsolatba került volna, sajnálja a történetet, de nem érzi magát hibásnak.

A jegyzőkönyvet 2014. január 27-én 20 óra 30 perckor zárták le.

3) Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás, szerint a panaszos 2014. január hónap 27-én nap 11 óra 15 perctől 2014. január hónap 27-én 19 óra 20 percig személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedés alatt állt, ez idő alatt sérülése, panasza nem keletkezett.

4) „Az előállított személy előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatás megtörténtéről, hozzátartozó vagy egyéb személy értesítéséről és az írásos tájékoztató átvételéről szóló nyilatkozat” elnevezésű dokumentumon a panaszos aként nyilatkozott, hogy fertőző betegsége nincs, sérülése az előállítás alatt nem keletkezett, panasza az előállítással kapcsolatban nincs, a szükséges tájékoztatásokat (az előállított jogairól és kötelezettségeiről, jogorvoslati lehetőségekről) magyar nyelven megkapta.

A panaszos egészségügyi állapotból adódó, illetőleg vallásgyakorláshoz kapcsolódó különleges igényt nem jelzett.

A hozzátartozó értesítésével kapcsolatban kézírással alá van húzva, hogy a panaszos kiértékelést nem kér (nyilatkozat kitöltésének ideje 11 óra 45 perc), a nyilatkozat alatt a panaszos aláírása szerepel. Kézírással a kiértékelendő személy (Cs. M.) megnevezése mellett szintén kézírással szerepel két telefonszám is. Az irat ezen részén kézírással az is fel van tüntetve, hogy „sikertelen”, majd időpont is szerepel a kézbesítés megtörténténél (14 óra 15 perc). A kézbesítés megtörténtéről való közlés időpontja 15 óra 02 perc, mely alatt a panaszos aláírása szerepel.

A nyilatkozat végén az szerepel, hogy a panaszos az előállítóból panasz és sérülésmentesen távozott, külsérelmi nyom nélkül. Ezen nyilatkozatot a panaszos 19 óra 20 perckor kézjegyével ellátta.

5) A fogvatartott étellel történő ellátásról elnevezésű nyilatkozaton a panaszos úgy nyilatkozott, hogy öt órát meghaladó fogva tartása esetére élelmezést kér. A nyilatkozaton rögzítették, hogy a panaszos 16 óra 16 perckor 2 darab konzervet 2 szelet kenyeret átvett.

6) Az előállító helyiségben elhelyezett személyekről vezetett nyilvántartás szerint a panaszost 11 óra 45 perckor helyezték el, őrzését M. Zs. látta el. Az előállító helyiséget a panaszos a vonatkozó nyilvántartás szerint 19 óra 20 perckor hagyta el.

7) A letéti tárgyak jegyzékében szerepel 1 darab szemüveg és egy darab tok. (A letéti jegyzék kézírással készült, nehezen olvasható, ezért a Testület csak a panaszbeadvány szempontjából releváns tárgyat emelei ki.) A letéti jegyzéket 11 óra 45 perckor vették fel, és a tárgyakat 19 óra 20 perckor szolgáltatták vissza. A jegyzékben szereplő tárgyak átvételét a panaszos aláírásával igazolta.

8) Az illetékes rendőrkapitányság állományába tartozó M. O. r. főhadnagy az alábbi jelentést tette a kapitányságvezetőnek 2014. március 15-én.

A jelentés rögzíti, hogy a panaszossal szemben az intézkedő rendőrök (T. D. r. törzssászlós és V. F. r. őrmester) saját kezdeményezés alapján intézkedtek. A foganatosított rendőri intézkedésre 2014. január 27-én 11 óra 15 perckor a Budapest, * szám előtt a mozgáskorlátozottak részére fenntartott parkolóhelyen került sor.

Az intézkedés jogalapja a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 342. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző, és aszerint minősülő felhasználással elkövetett közokirat hamisítás bűntettének megalapozott gyanúja volt.

Az intézkedésről video- és hangfelvétel nem készült, a Testület kérdéseinek megválaszolása érdekében az intézkedést foganatosító rendőrök jelentést tettek.

A jelentés egyedül az intézkedés hangnemével kapcsolatban rögzíti külön, hogy a felek közti kommunikáció normál beszélgetési hangnemben zajlott, sem a befogadás, sem a gyanúsított kihallgatásán nem használtak a rendőrök a normál beszélgetéstől eltérő, esetleg sértő, megalázó jellegű megjegyzést.

9) Az intézkedést foganatosító T. D. r. törzssászlós 2014. március 24-én az alábbi jelentést tette.

(A Testület kizárólag az új információkat ismerteti.)

A panaszos arra a kérdésre, hogy miért nem a * téren parkolt (ami a helyszíntől jóval messzebb van még), úgy felelt, hogy a * téren nincsen parkolóhely, bár elmondása szerint erről előzőleg nem győződött meg. A r. törzssászlós mondta, hogy hívják fel az édesanyját és győződjenek meg róla, hogy valóban ott van-e az ismerősénél a * téren és amennyiben igen, akkor elköszönnek egymástól, és véget ér az intézkedés.

A r. törzssászlós elmondta a panaszosnak, hogy a mozgáskorlátozott kártyát csak abban az esetben használhatja, ha a mozgáskorlátozott személy érkezik, vagy őt viszi valahová, ellenkező esetben közokirat hamisítás vétsége miatt elő kell állítsák a panaszost. A tájékoztatást a panaszos megértette. Mivel a telefonbeszélgetésből az derült ki, hogy az édesanyja otthon van, elmentek a címére, ahol az asszony a bejárati ajtóban fogadta őket. Az édesanyja elmondta, hogy egész nap nem mozdult ki a lakásból, és segítség nélkül nem tud közlekedni. Ekkor közölték vele, hogy lányát előállítják az illetékes rendőrkapitányságra, mivel felhasználta az ő nevére szóló mozgáskorlátozott igazolványt.

Elfogását követően a panaszos elmondta útközben, hogy tanárként dolgozik egy iskolában és így nem tudja az óráit megtartani. A r. törzssászlós közölte, hogy bár az előállítás és fogva tartása ideje alatt nem telefonálhat, de hívja fel a munkahelyét, hogy ne várják feleslegesen. A

hívást követően megkérte a panaszost, hogy a készüléket kapcsolja ki, amelynek a panaszos eleget tett.

A r. törzszászlós a letékezés alatt végig jelen volt, a panaszos nem kért kiértékelést, bár fel lett hívva a figyelme, hogy kérhet. Arra nem emlékezett a jelentést író rendőr, hogy volt-e a panaszoson szemüveg, de ha nem és kérte volna, akkor azt minden további nélkül használhatta volna.

A jelentést azzal zárta a r. törzszászlós, hogy a panaszossal szemben közokirat-hamisítás vétsége miatt büntetőeljárás indult.

10) N. B. r. zászlós a következő jelentést tette 2014. március 25-én.

A jelentést író rendőr 2014. január 27-én 9 órától másnap 9 óráig látott el szolgálatot az illetékes rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Készenléti Alosztályán.

A panaszos ellen a rendőrség közokirat hamisítás vétség elkövetésének megalapozott gyanúja miatt eljárást indított.

A szolgálat teljesítése során egyéb bűncselekmények miatt is folyamatosan történtek az előállítások, melyekkel kapcsolatos nyomozati cselekmények az előállítások sorrendjének megfelelően kerültek végrehajtásra. A szolgálati feladat ellátását hátráltatta, hogy a r. zászlós egyedül látott el nyomozói feladatokat, régebb óta húzódó létszámprobléma miatt. (Társ a bűnügyi technikussal szemlebizottság vezetői feladatokat látott el.)

Ezen körülmények miatt a folyamatos munkavégzés ellenére a panaszos gyanúsítottként történő kihallgatására csak az esti órákban került sor. A kihallgatás végrehajtása végett megjelent 19 órakor az előállítóban, és közölte az őrzést ellátó személlyel, hogy a panaszost minden letétjével viszi kihallgatni, ezáltal a panaszos letétjének visszaszolgáltatása (és ezzel szabadítása) 19 óra 5 perckor megkezdődött és 19 óra 20 percig tartott, ezáltal a szabadítás megkezdésekor az előállítás idejének 8 óra időtartama még nem járt le.

Arra való tekintettel, hogy a rendőrség a panaszos őrizetbe vételét, bíróság elé állítását nem kezdeményezte, így a szabadítás melletti kihallgatása mellett döntött a r. zászlós, mivel ez járt a legkisebb traumával a panaszos részére. (A r. zászlós szerint a panaszos nem notórikus bűnelkövető, így az előállításának 4 órával történő meghosszabbítását feleslegesnek ítélte, ami egyúttal azt is eredményezte volna, hogy a kísérési szabályok betartása mellett vezetőszíj és bilincs alkalmazásával kellett volna a kihallgatásra kísérni.)

A r. zászlós emellett arra hivatkozik jelentésében, hogy a 1998. évi XIX. törvény (Be.) alapján a gyanúsított kihallgatása nyomozati cselekménynek minősül, ami nem kizárólag az előállítás időtartama alatt hajtható végre, ezért nem azonos a kényszerintézkedéssel.

A letétek visszaadását követően a panaszost mindennemű kényszerítő eszköz alkalmazásának mellőzése mellett az irodába vitte, ahol mobiltelefonjáról a családtagjai részére több hívást kezdeményezhetett, azokat megnyugtatta, hogy a kihallgatást követően szabadon eltávozhat.

A telefonhívások lebonyolítását követően 19 óra 50 perckor a r. zászlós a panaszos kihallgatását megkezdte, majd annak végrehajtását követően a panaszos nyilvántartásba vételére került sor, melyet követően a panaszos a hatóság épületéből távozott.

11) M. Zs. r. törzsőrmester a következő jelentést tette 2014. március 25-én.

A jelentést író r. törzsőrmester 2014. március 25-én 8 órától március 25-én 20 óráig kísérői szolgálatot teljesített a rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályán.

A szolgálati ideje alatt 11 óra 45 perckor helyezték el a panaszost a 4-es számú alternatív előállítóba, ahonnan 19 óra 20 perckor szabadította őt N. Zs.r. zászlós, kihallgatás céljából.

A panaszos az előállítóból panasz- és sérülésmentesen távozott, amit a vonatkozó nyilatkozaton aláírásával hitelesített. A r. törzsőrmester kiemeli, hogy a panaszos előállítóban történő tartózkodása nem haladta meg a nyolc órát.

A panaszos befogadásakor szóban az anyanyelvén tájékoztatták jogairól, kötelezettségeiről, jogai gyakorlásának módjairól, illetve a jogorvoslati lehetőségekről, azonban az írásbeli tájékoztatókat nem óhajtotta átvenni.

A beadvány szemüveggel kapcsolatos részével kapcsolatban azt rögzíti a jelentés, hogy a panaszos valóban jelezte, hogy a szemüvege nélkül nem tud olvasni, de tájékoztatva lett arról, hogy nem viheti be magával a szemüvegét, mert önkárosításra alkalmas eszköznek minősül. A befogadás során az intézkedéssel kapcsolatos iratok (nyilatkozat, letéti jegyzőkönyv) ismertetése és az elolvasása, aláírása során szemüvegét viselhette és viselte is. A befogadás során olyan válasz, miszerint nem viselheti a szemüvegét, s nem kell látnia, hogy mit ír alá, nem hangzott el.

A jelentést azzal zárja a r. törzsőrmester, hogy a panaszos azon állítása, miszerint egy nyitott ablakú, fűtetlen előállító helyiségben lett elhelyezve, szintén nem fedti a valóságot, ugyanis minden előállító helyiség fűtött, az ablakok zárhatóak, működőképesek voltak. A panaszos egyszer sem jelezte az elhelyezés során, hogy fázik, így ezzel kapcsolatos intézkedést nem kellett tenni.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

Tekintettel arra, hogy a jogi képviselő a panaszos intézkedés alá vonását és igazoltatását nem sérelmezte, annak jogszerűségét nem vitatta, a Testület erre nézve nem folytatatta le egyébként szokásos vizsgálatát. Vizsgálta ugyanakkor a panaszos előállítását, az előállításról történő kiértesítést, illetve az előállítás egyéb körülményeit.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, XX. cikk szerinti testi és lelki egészséghez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként a panaszos előállításának jogszerűségét vizsgálta meg.

a) Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése taxatív felsorolja az előállítás okait. A rendőrség ezen okok közül a panaszos előállításának indokaként és jogalapjaként az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontját jelölte meg. E szerint a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek. A fenti rendelkezés a rendőrnek nem biztosít mérlegelési lehetőséget, hanem tettenérés esetén kötelező jelleggel írja elő az intézkedés alá vont előállítását.

Ahhoz, hogy a Testület a rendőrség által megjelölt előállítási ok megalapozottságáról állást foglaljon, egyrészt arról kell állást foglalnia, hogy felmerülhetett-e a panaszossal szemben bűncselekmény elkövetésének gyanúja, másrészt arról, hogy amennyiben igen, úgy megvalósult-e „tettenérés”.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra.

Ezzel összefüggésben a Testület fontosnak tartja hangsúlyozni: nem abban a kérdésben foglal állást, hogy a panaszos követett-e el bűncselekményt vagy sem, hanem csupán abban, hogy az adott helyen és időben rendelkezésére álló adatok alapján a rendőr gondolhatta-e azt, hogy panaszossal szemben felmerül a bűncselekmény elkövetésének – a megalapozott gyanú szintjénél alacsonyabb fokú – gyanúja. Amennyiben igen, úgy a rendőri intézkedés akkor is jogszerű lehet, ha utóbb a nyomozás azt állapítja meg, hogy az érintett nem követett el bűncselekményt, vagy a bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható.

A Btk. 342. §-a írja le a közokirat-hamisítás tényállását, amelynek (1) bekezdés b) pontja szerint aki hamis, hamisított vagy más nevére szóló valódi közokiratot felhasznál, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A rendőrség, valamint a panaszos és panaszos édesanyjának előadása megegyezik az abban, hogy a parkoldási igazolvány jogosultja (a panaszos édesanyja) nem volt fellelhető a mozgáskorlátozottak számára kijelölt parkolóhelyen és annak közelében. **Ezen körülmények alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy felmerülhetett a gyanú, hogy a panaszos magatartásával a fenti idézett bűncselekményt elkövette,** és a gyanú megléte ahhoz is megfelelő jogalapot szolgáltatott, hogy vele szemben előállítást foganatosítsanak.

(Amiben a továbbiakban ellentmondás fedezhető fel, hogy a telefonhívást követően a panaszos édesanyja mit mondott el: míg a rendőrségi iratok szerint arról számolt be, hogy egész nap odahaza tartózkodott, és segítség nélkül nem tud közlekedni, addig a panaszbeadvány szerint az általa elmondottak a panaszos által elmondottakat erősítette meg.)

Ezt követően a Testületnek abban kellett állást foglalni, hogy megvalósult-e az Rtv. szerinti „tettenérés”.

Sem az Rtv., sem a büntető anyagi, illetve eljárási szabályok nem tartalmazzák a „tettenérés” meghatározását, ezért a Testület itt is a 265/2011. (IX. 14.) számú állásfoglalásában elvégzett

fogalomértelmezést követi.

A Btk. kommentárja szerint a bírói gyakorlat – a tetten ért tolvaj által az eltulajdonított dolog megtartása érdekében alkalmazott erőszak rabláskénti minősülése kapcsán – a tettenérés fogalmát tágan értelmezi, nem csak a cselekmény véghezvitele közbeni leleplezést érti rajta, hanem megállapíthatónak tartja akkor is, ha a bűncselekmény felfedezése a lopás befejezését jelentő elvétel után, de még az elvitel közben történik. Tettenérésnek minősül a lakásbetörés elkövetőjének a folyamatos üldözés utáni, akár a helyszíntől távoli elfogása is, ám a folyamatos üldözés megállapításának feltétele a helyszínről távozó tolvaj *folyamatos* szemmel tartása és megszakítás nélküli üldözése. Amennyiben a folyamatos üldözés megszakad, nem beszélhetünk tetten ért tolvajról (lásd: Dr. Belovics Ervin – Dr. Molnár Gábor – Dr. Sinku Pál: Büntetőjog. Különös rész. Harmadik, átdolgozott kiadás. HVG-Orac, Budapest, 2003, 587-588. o.).

A Be. szerint [127. § (3) bekezdés] a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni; ha erre nincs módja, a rendőrséget értesíteni. A Be. kommentárja is kiemeli, hogy nem csak az minősül tettenérésnek, ha az elkövető a cselekményt szemtanú jelenlétében hajtja végre, és őt a szemtanú elfogja, hanem az is, ha az elkövetőt akár a szemtanú, akár a szemtanú felhívása, vagy más körülmény (pl. riasztó észlelése) alapján a szemtanútól különböző személy üldözés során elfogja [Jakucs Tamás (szerk.): Kommentár a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényhez, 262. o.].

Mind az anyagi, mind az eljárási törvényekhez fűzött kommentárból kiderül tehát, hogy a tettenérés megállapításához szükséges egyfajta folyamatosság, amely a cselekmény elkövetését az elfogással összekapcsolja. Ezért abban az esetben is, ha az Rtv. tettenérés fogalmát nem csupán a hatóság általi észlelés alapján induló intézkedésekre szorítjuk, szükséges, hogy a tetten ért személy mozgását, cselekvését – akár a szemtanú, akár az értesítésre megjelenő rendőrök – végig kövessék a cselekmény elkövetésétől kezdve. Amennyiben az elkövető ilyen fajta nyomon követhetősége megszakad, úgy tettenérésről nem beszélhetünk.

A rendőrségi iratokból megállapítható, hogy az intézkedő rendőrök észlelték a mozgáskorlátozott parkolóhelyre beálló panaszost, majd telefonon és személyesen felvették a kapcsolatot a parkolóigazolvány jogosultjával. A beadvány is beszámol róla, hogy panaszost elvitték az édesanyja lakására, a helyzetet tisztázandó. Megállapítható tehát, hogy a tettenérés megállapításához elengedhetetlen folytonosság jelen esetben fennállt, mivel a panaszos mozgását, cselekvését az elkövetéstől az elfogásig végig követték.

Mivel a Testület úgy ítélte meg, hogy felmerült annak gyanúja, hogy a panaszos a Btk. 342. § b) pontjának II. fordulat szerinti közokirat-hamisítás bűncselekményét elkövette és a tettenérés feltételei is fennálltak – tekintetbe véve, hogy tettenérés esetében az Rtv. nem ad lehetőséget a mérlegelésre – a Testület megállapította, hogy jogszerű volt a panaszos elfogása és előállítására, ezért a panaszos személyi szabadsághoz való jogát nem érte sérelem.

c) A Testület ezt követően azt értékelte, hogy a panaszos előállításának időtartama a jogszabályi előírásoknak és az arányosság követelményének megfelelt-e.

A jogi képviselő által adott érvelés szerint az előállítás hossza indokolatlan volt, az tovább tartott az adott helyzetben szükséges időnél, tekintettel arra, hogy meghaladta a hosszabítás nélküli időtartamot.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése tartalmazza az előállítás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. Ennek értelmében a személyi szabadság csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozható. Ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja, amennyiben ez indokolt és az előállítás célja még nem valósult meg. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés *kezdetétől* kell számítani.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 óras (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 óras) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A rendőrségi iratokban N. B. r. zászlósjelentése arról számolt be, hogy szolgálatának teljesítése során egyéb bűncselekmények miatt is folyamatosan történtek az előállítások, melyekkel kapcsolatos nyomozati cselekmények az előállítások sorrendjének megfelelően kerültek végrehajtásra. A szolgálati feladat ellátását hátráltatta, hogy a r. zászlós egyedül látott el nyomozói feladatokat, régebb óta húzódó létszámprobléma miatt. Társa a bűnügyi technikussal szemlebizottság vezetői feladatokat látott el. Ezen körülmények miatt a folyamatos munkavégzés ellenére a panaszos gyanúsítottként történő kihallgatására csak az esti órákban került sor. Arra való tekintettel, hogy a rendőrség a panaszos őrizetbe vételét, bíróság elé állítását nem kezdeményezte, a r. zászlós így a szabadítás melletti kihallgatása mellett döntött, mivel ez járt a legkisebb traumával a panaszos részére. (A r. zászlós szerint a panaszos nem notórikus bűnelkövető, így az előállításának 4 órával történő meghosszabbítását feleslegesnek ítélte, ami egyúttal azt is eredményezte volna, hogy a kíséresi szabályok betartása mellett vezetősíj és bilincs alkalmazásával kellett volna a kihallgatásra kísérni.) A r. zászlós emellett arra hivatkozik jelentésében, hogy Be. alapján a gyanúsított kihallgatása nyomozati cselekménynek minősül, ami nem kizárólag az előállítás időtartama alatt hajtható végre, ezért nem azonos a kényszerintézkedéssel.

A rendelkezésre álló információk szerint a panaszos előállítása 11 óra 15 perctől 19 óra 20 percig tartott, ezen belül 11 óra 45 perckor helyezték el az előállító helyiségben, a vonatkozó nyilvántartás szerint. A Testület azon kérdésére, hogy tételesen milyen eljárási cselekményeket fogatosítottak, a rendőrség úgy reagált, hogy a panaszos kihallgatására szabadítását követően leterheltség miatt 19 óra 51 perckor került sor, amely 20 óra 30 perckor ért véget.

Fentiek alapján a Testületnek azt kellett vizsgálnia, hogy aránytalanul hosszúnak minősül-e az, hogy a panaszos kihallgatására közel nyolc óra elteltével került sor, miután a letéti tárgyak kiadására sor került.

A Testület erre a kérdésre egyértelműen igennel felelt, a következő indokok alapján.

Megállapítható, hogy a panaszos ügyében érdemi eljárási cselekmény nem történt több, mint hét órán keresztül. Korábbi [pl. a304/2009. (X. 14.) számú] állásfoglalásaiban a Testület

kimondta, hogy a rendőrség nem hivatkozhat alappal saját leterheltségére, munkaszervezési nehézségeire az állampolgárok alapvető jogaival összefüggő kötelezettségei teljesítése során. Az állam intézményvédelmi kötelezettsége ugyanis azt jelenti, hogy az állami szerveknek nem csupán tartózkodniuk kell egyes alapjogok megsértéséről, indokolatlan korlátozásától, hanem pozitív kötelezettségük áll fent arra nézve, hogy e jogok zavartalan gyakorlását biztosítsák.

Az országos rendőrfőkapitány 29000-105/375-12/2009. RP. számú határozatában osztotta a Testület 304/2009. (X. 14.) számú állásfoglalásában kifejtetteket, miszerint a rendőrségi kapacitás, feladatelosztás, esetleges (pillanatnyi, átmeneti vagy tartós) létszámhiány nem vehető az alapjogsérelem mérlegelése kapcsán figyelembe. A Testület az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a panaszos alapjog-korlátozásának jogszerűségét vizsgálja, annak kapcsán tesz megállapításokat, és alapjogsértés észlelése esetén nem lehet figyelemmel arra, hogy ez milyen szerv, személy, esetlegesen kimenthető („fel nem róható”) magatartására vezethető vissza. Az országos rendőrfőkapitány hivatkozott, a Testület álláspontját elfogadó határozatában kifejezetten rögzíti, hogy a „rendőrségen belül kialakított feladat- és hatásköri rendszer, továbbá esetleges szervezési hiányosságok hátrányos következményeit nem viselheti” az érintett állampolgár, és hogy az „állampolgárok jogos igénye, hogy ésszerű határidőn belül a Rendőrség a törvényben előírt kötelezettségét teljesítse”.

Az előállítás, mint szabadságkorlátozó intézkedés mindig célhoz kötött, ebből adódóan csak addig tarthat, amíg a célja megvalósul. Amennyiben a jelen esetben elfogadjuk azt a rendőri álláspontot, hogy az előállítás célja az volt, hogy feltárják az elkövetés körülményeit, akkor az intézkedés csak addig tarthatott, amíg ez a cél megvalósult. Az ügy körülményeinek tisztázásához pedig szükségképpen hozzátartozik a panaszos, mint gyanúsított történetéről való kihallgatása. Erre a rendőrségi iratok szerint 19 óra 51 perctől kezdődően került sor.

Mivel kétség kívül megállapítható, hogy a panaszos az előállító helyiségből való szabadítása és a kihallgatása megkezdése közötti időtartamban, valamint a kihallgatása alatt is egyértelműen rendőri felügyelet alatt állt, a Testület úgy értékelte, hogy ez az időtartam is hozzászámítódik az előállítás időtartamához. Így arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos szabadságának korlátozása 11 óra 15 perctől a kihallgatás befejezéséig, tehát 20 óra 30 percig tartott. A szabadságkorlátozás tartama így több mint kilenc órára tehető.

Minderre tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszos szabadságának előállítással való korlátozása szükségtelenül és aránytalanul hosszú ideig tartott, hiszen a kilenc órás intézkedés során vele szemben – a harminckilenc perces gyanúsított ki hallgatás időtartamát leszámítva – semmilyen érdemi eljárási cselekményt nem végeztek.

A Testület a rendőrségi iratok alapján tehát nem tudott feltárni olyan körülményt, amely a panaszos kihallgatásának megkezdésének elhúzódásának indokául szolgált volna, ezért arra a megállapításra jutott az előállítás időtartama miatt sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

2) A panaszos sérelmezte előállításának körülményeit, ezért a Testület ezzel kapcsolatban a következő megállapításokat teszi.

a) A jogi képviselő kifogásolta, hogy amikor a panaszos 14-15 óra körül jelezte, hogy értesíteni kellene a férjét, ekkor azt közölték vele, hogy aláírta, hogy nincs kit kiértesítenie, majd mikor jelezte, hogy szemüvege, mely nélkül olvasni sem tud, aláírásakor már letétben

volt, azt a választ kapta, hogy „nem kell látnia magának”. (A panaszos férjét végül két alkalommal mégis sikertelenül hívták.) A váltást követő ügyeletes tiszt végül megoldotta a család értesítését 18 óra körül, így a panaszos férje, lánya, majd édesanyja és a húga is megjelent a kapitányságon, de találkozni nem tudtak.

A panasz-kiegészítésben a beadvány tartalmát akként pontosította a jogi képviselő, hogy a panaszos hollétére nem az ügyeletes tiszt közreműködése alapján került sor, hanem a hozzátartozók hosszas és kitartó telefonos érdeklődése alapján.

i) A hozzátartozó kiértesítésével kapcsolatban a Testület a következő megállapításokat teszi.

Az Rtv. 18. § (1) bekezdése szerint a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. Ha a fogvatartott fiatalos vagy gondnokság alá helyezett, haladéktalanul értesíteni kell törvényes képviselőjét vagy gondnokát.

A rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsátott „Nyilatkozat” elnevezésű iraton a panaszos aláírásával megerősítve akként nyilatkozott, hogy nem kér kiértesítést (a nyilatkozat kitöltésének ideje 11 óra 45 perc), a nyilatkozat alatt a panaszos aláírása szerepel.

A nyilatkozat tartalma ellenére a kiértesítendő személy (Csillag Miklós) rubrika ki van töltve, szintén kézírással szerepel két telefonszám is. Az irat ezen részén kézírással az is fel van tüntetve, hogy „sikertelen”, majd időpont is szerepel a kézbesítés megtörténténél (14 óra 15 perc). A kézbesítés megtörténtéről való közlés időpontja 15 óra 02 perc, mely alatt a panaszos aláírása szerepel.

T. D. r. törzszászlós jelentése szerint, miután felkeresték a panaszos édesanyját, közölték vele, hogy lányát előállítják az illetékes rendőrkapitányságra, mivel felhasználta az ő nevére szóló mozgáskorlátozott igazolványt. A r. törzszászlós a letételezés alatt végig jelen volt, a panaszos nem kért kiértesítést, bár fel lett hívva a figyelme, hogy kérhet.

N. B. r. zászlós jelentése arról számolt be, hogy a letételek visszaadását követően a panaszost mindennemű kényszerítő eszköz alkalmazásának mellőzése mellett az irodába vitte, ahol mobiltelefonjáról a családtagjai részére több hívást kezdeményezhetett, azokat megnyugtatva, hogy a kihallgatást követően szabadon eltávozhat.

Fentiek okán a Testület nem látta indokoltnak megállapítani a hozzátartozó kiértesítésével kapcsolatos panaszosi kifogás kapcsán a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének megállapítását, és úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült.

ii) A szemüveg viselésével kapcsolatban a Testület a következő megállapításokat teszi.

A jogi képviselő álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, mivel szemüvege nélkül irattak alá vele dokumentumokat.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

A letéti tárgyak jegyzékében szerepel 1 darab szemüveg és egy darab tok. A letéti jegyzéket 11 óra 45 perckor vették fel, és a tárgyakat 19 óra 20 perckor szolgáltatták vissza. A jegyzékben szereplő tárgyak átvételét a panaszos aláírásával igazolta.

Amint azt fentebb a Testület kifejtette, a vonatkozó nyilatkozatokat a panaszos a letéti jegyzék elkészülte előtt (élelmezés), illetve azzal egy időben tette (kiértésítés). A Testület kérésre a rendőrség úgy nyilatkozott, hogy a panaszos valóban jelezte, hogy a szemüvege nélkül nem tud olvasni, de tájékoztatva lett arról, hogy nem viheti be magával a szemüvegét, mert önkárosításra alkalmas eszköznek minősül. A befogadás során az intézkedéssel kapcsolatos iratok (nyilatkozat, letéti jegyzőkönyv) ismertetése és az elolvasása, aláírása során a panaszos szemüvegét viselhette és viselte is. A befogadás során olyan válasz, miszerint nem viselheti a szemüvegét, s nem kell látnia, hogy mit ír alá, nem hangzott el.

T. D. r. törzszászlós a szemüveggel kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy arra nem emlékszik, hogy volt-e a panaszoson szemüveg, de ha nem volt, és kérte volna, akkor azt minden további nélkül használhatta volna.

Fentiekkel kapcsolatban a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme az egymásnak ellentmondó állítások miatt nem megállapítható.

b) A jogi képviselő sérelmezte, hogy a panaszos alacsony hőmérsékletű zárkában történő elhelyezése veszélyeztette egészségét, figyelemmel a szükségtelenül hosszú időtartamra.

Az előállító a panaszos elmondása szerint nyitott ablakú jéghideg zárka volt, nem tudták az ablakot bezárni, s volt ugyan ott egy fűtőtest, de az hideg volt. A rendőrök vonatkozó kérdésre azt a választ adták neki, hogy „nem tudnak mit csinálni, ők is hidegben vannak” és hogy ez a „VIP zárka”. Mivel a folyosón melegebb volt, ezért a panaszos kérte a rendőröket, hogy inkább hagyják ott állni, de erre nem biztosítottak lehetőséget. A panaszos pokrócot kapott. A panaszos megítélése szerint a helyiségben mintegy 7 fok lehetett, nagyjából két óra elteltével jelezte, hogy rettenetesen fázik.

A Testület újfent hivatkozik az Rtv. 2. § (1) bekezdésére, továbbá az Rtv. 18. (2) bekezdésére, amely a következőket rögzíti.

„A rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni.”

Ugyanezen jogszabályhely (3) bekezdése szerint a fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja.

M. Zs. r. törzsőrmester jelentése szerint a panaszos azon állítása, miszerint egy nyitott ablakú, fűtetlen előállító helyiségben lett elhelyezve, nem fedí a valóságot, ugyanis minden előállító helyiség fűtött, az ablakok zárhatóak, működőképesek voltak. A panaszos egyszer sem jelezte az elhelyezés során, hogy fázik, így ezzel kapcsolatos intézkedést nem kellett tenni.

Tekintettel arra, hogy a panaszos állítása és a rendőri iratok egymásnak teljesen ellentmondanak, és ezen ellentmondásokat további bizonyítási eszköz hiányában a Testület feloldani nem tudta, ezért úgy foglalt állást, hogy az előállítás körülményei miatt a panaszos testi egészséghez fűződő jogának sérelme nem megállapítható.

IV.

A megvalósult alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2015. január 22.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag